

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารราชการแผ่นดินของไทยเริ่มจากการมีพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2476 และให้มีการปรับเปลี่ยนมาเป็นลำดับ โดยมีการแบ่งการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ส่วนกลางได้แก่ การบริหารในรูปของกระทรวง ทบวง กรม ส่วนภูมิภาค ได้แก่ การบริหารในรูปของจังหวัด และอำเภอ ส่วนท้องถิ่นได้แก่ การบริหารในรูปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น องค์การบริหารส่วนต่าง ๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และการบริหารรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

กระทรวงยุติธรรมเป็นการบริหารราชการส่วนกลางมีการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงาน ด้านกฎหมาย แบ่งส่วนราชการออกเป็นกรมต่างๆ ได้แก่ สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และกรมคุมประพฤติ

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมปฏิบัติภารกิจหลัก คือ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชน ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยระบบบังคับรักษา นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟู กระทำความผิด และป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม วัตถุประสงค์หลักของกระบวนการ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดนั้นคือเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติ กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ในขณะที่เดียวกันพนักงานคุมประพฤติผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษาวิเคราะห์ ถึงสภาพปัญหาของผู้กระทำความผิดในแต่ละราย เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูตามวิธีการที่เหมาะสมกับ สภาพปัญหาของผู้ที่กระทำความผิดในแต่ละรายนั้น โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา เช่น หลักการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ การฝึกทักษะในการดำเนินชีวิตตลอดจนการให้การ ปรึกษาเชิงจิตวิทยาและให้คำปรึกษา ครอบครัวยุติธรรม ไป หลังจากนั้นอาจมีการพัฒนาต่อด้วยการ ฝึกอาชีพหรือให้การศึกษาต่อ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการสร้าง โอกาสที่ดีให้แก่เยาวชนผู้ถูกคุมความ ประพฤติที่จะพัฒนาตนเองเป็น พลเมืองที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ โดยมีระยะเวลาในการ คุมประพฤติตามกฎหมาย ระหว่าง 1-3 ปี และมีการดูแลภายหลังพ้นคุมประพฤติแล้ว (after care) อีก 1 ปี ซึ่งในการดำเนินการแก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่ผ่านมาด้วยแนวคิดดังกล่าวพบว่า

มีผู้ถูกคุมประพฤติจำนวนหนึ่งที่ผ่านกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูแล้วในเบื้องต้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนอื่นๆ ในชุมชนที่กำลังเป็นกลุ่มเสี่ยง มิให้ต้องเข้าสู่กระบวนการกระทำความผิด (กรมคุมประพฤติ 2548:48)

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคุมประพฤติภาค 4 โดยมีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจต่าง ๆ ดังนี้

1. งานสืบเสาะและพินิจ ซึ่งเป็นกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและภูมิหลังทางสังคม รวมทั้งพฤติการณ์คดีของผู้กระทำความผิด แล้วนำข้อเท็จจริงที่ได้มาประมวลวิเคราะห์ทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการการลงโทษที่เหมาะสม การแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมเป็นสำคัญ

2. งานควบคุมและสอดส่อง เป็นกระบวนการติดตามควบคุม ดูแลให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้กระทำความผิด โดยมีการกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติและให้พนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ควบคุมดูแลแนะนำช่วยเหลือหรือตักเตือนในเรื่องความประพฤติการศึกษา การประกอบอาชีพหรือเรื่องอื่น ๆ ด้วยวิธีการแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสม

3. งานกิจกรรมชุมชน เป็นขั้นตอนและกระบวนการทางเทคนิคที่พนักงานคุมประพฤตินำมาใช้ดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะกับผู้ถูกคุมความประพฤติ ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างการคุมความประพฤติ โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา การศึกษา จริยศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ กฎหมายและวิธีการอื่น ๆ เข้ามาดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมและจิตใจ ตลอดจนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือตามสมควรเป็นรายบุคคลเป็นระยะๆ โดยใช้ทรัพยากรชุมชน

4. ศูนย์ยุติธรรมชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชนซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของศูนย์ยุติธรรมชุมชนเพื่อให้มีสถานที่เหมาะสมเป็นศูนย์กลางในการประสานงานเครือข่ายชุมชนและเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกในชุมชน โดยชุมชนและเพื่อประโยชน์สุขของชุมชน ภายใต้หลักการกระบวนการยุติธรรมในชุมชน โดยชุมชนและเพื่อประโยชน์สุขของชุมชน ภายใต้หลักการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

5. การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแบบบังคับบำบัด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พุทธศักราช 2545 ผู้ต้องหาที่ศาลมีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์ตามพระราชบัญญัติ และคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้พิจารณาวินิจฉัยว่าเป็นผู้เสพ หรือผู้ติดยาเสพติดแล้วจะต้องเข้าสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การฟื้นฟูแบบควบคุมตัวและการฟื้นฟูฯ แบบไม่ควบคุม

6. อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม คือ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งจาก กระทรวงยุติธรรม เพื่อให้เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติในการแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ ผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี

จากภารกิจดังกล่าว การอำนวยความสะดวกยุติธรรม การสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขใน สังคมเป็นภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งของกระทรวงยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ในทุกพื้นที่และทุกระดับ แต่ภารกิจดังกล่าวหากรัฐเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวคง ไม่สามารถบรรลุผลอย่างยั่งยืนได้ หัวใจสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินการดังกล่าวจึงอยู่ที่ คนในชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดได้สัมผัส มีส่วน ได้ส่วนเสียกับความยุติธรรม ความเป็นธรรม และ ความสงบสุขในชุมชนนั้นๆ ได้มีโอกาสและมีช่องทางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการ แก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง โดยมีโอกาสในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมรับ ประโยชน์การแก้ปัญหาร่วมกันในลักษณะของการเป็น “หุ้นส่วน”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นกำลังคนที่สำคัญในการดำเนินงานควบคู่ไปกับพนักงานคุมประพฤติ โดยปฏิบัติหน้าที่ใน สำนักงานคุมประพฤติ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นแนวร่วมของกระทรวงยุติธรรม ในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น กับผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ หรือต้องการคำแนะนำเบื้องต้น ทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เข้ามามีส่วนร่วมกับพนักงานคุมประพฤติในการ ใกล้เคียง ลดข้อพิพาทขัดแย้ง ในชุมชน เข้ามามีบทบาทป้องกันอาชญากรรมในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ เฝ้าระวัง แจ้งข่าว แจ้งเบาะแสทางคดีอาญา เข้ามามีส่วนร่วมในการให้โอกาส แก้ไขฟื้นฟู ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้กระทำความผิด

แต่เนื่องจากในปี 2550 สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่มากนัก เช่น ใน การประชุมแต่ละครั้ง จะมีสมาชิกเครือข่ายเข้าร่วมประชุมในด้านการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้าน ค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาด้านร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการร่วมการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติตามนโยบาย และด้านการร่วมติดตามประเมินผล ไม่เกินกึ่งหนึ่งทุกครั้ง (รายงานของสำนักงานคุมประพฤติ 2550) เมื่อสถานการณ์ปรากฏดังกล่าวอาจมีผลทำให้การ ปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดด้านการมีส่วนร่วมไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรจะเป็น

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการวางแผน และส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ดให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อำเภอ แตกต่างกัน ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด

สมมุติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษามีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ตามกรอบแนวความคิดของประมาณ ตันทีกุล (2538:17) และของ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2526:53) ใน 6 ด้าน ได้แก่

ด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไข ปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือก นโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วม ติดตามและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนอำเภอเมือง ร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 560 คน (สถิติของสำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดร้อยเอ็ดปี พ.ศ. 2549)

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 560 คน มาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี คำนวณตามสูตร Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง 234 คน ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มวิจัยในการศึกษาเป็น แบบโควต้าอำเภอละเท่า ๆ กัน กล่าวคือ อำเภอเมือง จำนวน 117 คน อำเภอเสลภูมิ จำนวน 117 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอ เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ศึกษา ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.1.4 อำเภอ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรม ชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการ มีส่วนร่วมศึกษาปัญหาและสาเหตุ ด้านการมีส่วนร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือก นโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ด้านการมีส่วนร่วม ติดตามและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สำนักงานคุมประพฤติ หมายถึง สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด
2. สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน หมายถึง บุคคลในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้รับการอบรมให้เป็นสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจากสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2550
3. การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้
 - 3.1 การมีส่วนร่วมด้านการศึกษาปัญหาและสาเหตุ หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานทุกครั้ง การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการดำเนินงานทุกครั้ง และการมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
 - 3.2 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาคำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
 - 3.3 การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการแก้ไขปัญหาเรื่องการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานทุกครั้ง การมีส่วนร่วมในการนำเสนอแผนงานในการดำเนินงานทุกครั้ง และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
 - 3.4 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมตัดสินใจเลือกนโยบายหรือแผนงาน หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกนโยบายที่ใช้ในการดำเนินงานทุกครั้ง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนงานในการดำเนินงานทุกครั้ง

3.5 การมีส่วนร่วมด้านการร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผน หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารการดำเนินงานนโยบายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

3.6 การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ด อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับสำนักงานคุมประพฤติในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และการมีส่วนร่วมในการติดตามผลของการดำเนินงานการมีส่วนร่วมสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อปรับปรุงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการดำเนินงานของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY